

416. VAALS 11,3 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze wandeling met flinke hellingen wandelt u eerst door het oude centrum van Vaals. Dan loopt u langs de Duitse grens omhoog naar het Drielandenpunt gelegen op de hoogste berg van Nederland, de Vaalserberg (323 m boven NAP). Hier ligt Taverne de Grenssteen, een leuke pauzeplek. De terugweg gaat door het Preusbos naar Gemmenich en door de weilanden langs de buurtschap Wolfhaag. Hier heeft u prachtige uitzichten. Bijna aan het eind kunt u nog Museum Vaals bezoeken.

Startadres: Taverne "Chalet", Vaalserhaagweg 5, Vaals.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
11,30 km	2.50 uur	141 m	225 m

Auteur: Jos Wlazlo. Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

416. VAALS 11,3 km

1. Met uw rug naar de taverne gaat u L (Vaalserhaagweg) omlaag. Aan de kruising loopt u RD (Bloemendalstraat). Negeer zijweg rechts omhoog. Aan de 3-sprong voor het mooie kasteel Bloemendal (1799/zie infobordjes naast ingang) gaat u RD. Boven aan de kruising loopt u RD (Von Clermontplein) en een eindje verder buigt de weg naar rechts met links het prachtige gemeentehuis (no. 15), het voormalig von Clermonthuis (1761-1775).

(Het gemeentehuis is sinds 1979 gehuisvest in de voormalige lakenfabriek/ververij en woning van de bekende van oorsprong Akense lakenfabrikant Johann Arnold von Clermont. De lakenfabriek/ververij bleef tot 1924 in bedrijf).

Negeer bij waterbron Gau (zie infobordje) zijweg scherp rechts.

(Meteen hierna passeert u links het museum De Kopermolen (nr.11) het kunst- en cultuurcentrum van Vaals, dat gehuisvest is in de voormalige Evangelisch-Lutherse kerk (1736). Zie infobordje naast ingang).

Vlak daarna aan de T-splitsing gaat u R (Bergstraat/geel-rood) omhoog. Boven aan de T-splitsing bij kerk gaat u L (GR 6) omlaag.

(Hier staat de protestantse kerk Vaals, de hoogstgelegen kerk van Nederland. De huidige kerktoren was de gemeentetoren (circa 1300), die hoogstwaarschijnlijk diende als uitkijktoren of verdedigingstoren van het Akense Rijk. Op de parkeerplaats voor de protestantse kerk stond de oude katholieke St. Pauluskerk, die in 1967 werd gesloopt).

Vlak daarna gaat u R (GR 6/Akenerstraat) de doodlopende weg omlaag. Na 100 m komt u bij het voormalig douanekantoor, genaamd de "Kleng Wach" (1890).

(Dit is nu het kleinste en hoogst gelegen museum van Nederland. Hier staat ook nog een oude grenssteen van de Rijksstad Aken met het wapen van Aken, de adelaar. Zie infobordjes aan de zijkant).

2. Meteen daarna aan de 4-sprong voorbij het douanehuisje en bij stenen grenspaal 196 in het Akense stadsdeel Vaalserquartier gaat u R omhoog. Negeer zijwegen links en na 200 m wordt de stijgende asfaltweg een stijgend onverhard pad. Na 300 m gaat u aan de 4-sprong bij infoboek RD verder omhoog. Negeer zijpaden rechts en volg het pad dat na 150 m bij hoge flat naar links buigt met links prachtig uitzicht op o.a. het Universitätsklinikum (ziekenhuis) Aachen. Aan de 3-sprong bij wandelknooppunt (wkp) 33 gaat u L (32/GrenzRouten 1/6) langs en door de

bosrand. Aan de ongelijke 4-sprong bij wkp 32 en wandelschoenen aan boom loopt u RD (13) verder door en langs de bosrand. Aan de T-splitsing bij wegwijk gaat u R het bospad omhoog. Aan de volgende T-splitsing gaat u L (31) over de bosweg. Negeer zijpaden en blijf de stijgende bosweg, die na 200 m bij zitbank en wkp 31 naar links (38) buigt, RD volgen.

3. Na 800 m gaat u boven voorbij infobord en bij wkp 38 L (12) de smalle asfaltweg omlaag, die vlak daarna bij zitbank naar rechts buigt.

(Hier bij zitbank u ziet u de stad Aken met circa 260.000 inwoners).

Aan de T-splitsing gaat u L omlaag. (Rechts ziet u de 133 m hoge tv-toren in het Aachener Wald). Aan de 3-sprong bij mooi huis (nr. 108) en wkp 12 gaat u R (19/GR4/Geusenweg) de smalle asfaltweg omlaag.

(Dit fraai vakwerkhuis is in 1464 gebouwd als een van de acht wachttorens van het toenmalige onafhankelijke Akense Rijk, dat bestond van de middeleeuwen tot het einde van de 18^e eeuw. De acht torens waarschuwden bij onraad via signalen een centrale toren in Aken, de Lange Turm).

Negeer 2 zijpaden links omlaag en steek de spoorbrug over.

(Dit is de goederenspoorlijn Aken-Antwerpen (de Montzenlijn), die hier via de 870 m lange Gemmenicher/Botzelaer tunnel onder het Drielandenpunt doorgaat. Met de aanleg werd in 1870 gestart en de tunnel werd geopend in 1872).

Circa 50 m verder, waar de veldweg eindigt, gaat u bij verbodsbord L (39) door de rood-witte ijzeren doorgang en volg circa 700 m RD dit mooie holle stijgende pad door de bosstrook.

4. Aan de 4-sprong bij volgende rood/witte doorgang, draaihekje, wkp 39 en stenen grenssteen (no. 126) gaat u R (rood-wit) het steile pad omhoog en loop rustig de Vaalserberg omhoog. *(U loopt hier precies over de grenslijn van Duitsland (r) en België (l)).* Negeer zijpaden. Na 600 m gaat u boven R over de smalle asfaltweg.

(Links passeert u de gedenkstenen van Pierre Roisseux en andere gevallen tijdens de Tweede Wereldoorlog).

Aan de 3-sprong bij wkp 37 en grote grenssteen gaat u R (30) over de smalle asfalt - klinkerweg.

(Als u hier 25 m RD omlaag loopt, dan heeft u bij zitbank en het monument Via Dolorosa, de plek waar de Duitsers in 1914 aan het begin van de Eerste Wereldoorlog België binnenvielen, schitterend uitzicht).

Bij de 50 m hoge op Belgisch grondgebied staande Boudewijntoren waarbij het toeristische Drielandenpunt staat, loopt u RD. Vlak daarna bij het volgende Drielandenpunt, met in het midden grenssteen no. 1 met het jaartal 1843, gaat u L.

(Het Drielandenpunt is met 322,5 m het hoogste punt van het Europese gedeelte van Nederland. Het hoogste punt van Nederland (877 m) is de Mount Scenery ("Landschapsberg") in de Nederlandse gemeente Saba in het Caribisch gebied).

Steek nu RD het plein over richting zes stalen zitbanken.

(Als u wilt pauzeren, kunt u bij de zitbanken R naar de taverne de Grenssteen lopen. Hier is een leuk terras bij speeltuin. U heeft nu 6,2 km gelopen).

5. Loop tussen de zitbanken RD (rood/geel-rood) over het bospad en u passeert meteen het grote infobord "Hertog Limburgpad". (Dus niet vlak langs het hoogstgelegen labyrint van Nederland). Negeer zijpaden. Na circa 400 m aan de 4-sprong, met rechts een afsluitboom, gaat u RD (rood/geel-rood) en u passeert vlak daarna links een veldkruis en een oude stenen grenspaal. Negeer zijpaden. Aan de 4-sprong bij grenspaal no. 2 gaat u L (geel kruisje/geel-rood) het bospad omlaag. Negeer zijpaden en volg het dalende bospad RD. U verlaat het bos en volg dan RD de veldweg, die een asfaltweg wordt

(Hier heeft u prachtig uitzicht o.a. op de beneden gelegen Belgische plaats Gemmenich).

6. Aan de voorrangsweg gaat u R omhoog. Negeer meteen zijweg links. U passeert grenspaal no. 3. (achterkant paal). Even verder tegenover inrit gaat u bij bordje van Staatsbosbeheer L (groen/blauw/geel-rood) het trappenpad omlaag.

(Hier aan de doorgaande weg ziet u rechts de voormalige douanepost Wolfhaag (huisnr. 56-58), de hoogstgelegen douanepost van Nederland).

Via draaihekje loopt u een weiland in en loop RD (prachtig uitzicht) door het weiland omlaag met links struikgewas en rechts op afstand een groot kunstwerk. Voor afrastering gaat u L en meteen daarna gaat u R door het weiland omlaag met rechts struikgewas. Ga door het draaihekje en loop RD (groenblauw/geel-rood) het holle pad omlaag. Negeer zijpaden en volg RD het dalende holle pad, dat beneden in de buurtschap Wolfhaag een asfaltweg wordt.

7. Boven aan de T-splitsing bij kunstwerk gaat u R. Meteen daarna bij trafohuisje en kunstwerken gaat u L (blauw/geel) het pad, gelegen tussen hagen, omlaag. Via klaphek bij infobord "Kerkepad" loopt u het weiland binnen dat u RD omlaag oversteekt. Via volgend klaphek verlaat u het weiland en volgt u het pad, gelegen achter woningen, RD omhoog. Negeer bijna aan het eind klaphek links. Steek bij infobord en muurkruis schuin L de asfaltweg over en loop dan R (geel/blauw) via stegelke het weiland in. Steek het weiland RD (geel/blauw) omlaag over met even

verder rechts een meidoornhaag. Beneden steekt u via bruggetje het Zieversbeekje over en gaat u meteen L (geel/blauw) langs de knotwilgen. Even verder na vlonderpad gaat u boven door het draaihekje en ga dan meteen L (geel/blauw) door het weiland omhoog met links afrastering en loop RD door het weiland met even verder links struikgewas. Boven bij draaihekje (stegelke) loopt u verder RD door het weiland richting geel flatgebouw.

(Links heeft u mooi uitzicht over het vijf sterren landschap Zuid-Limburg o. a. op de in de verte gelegen hooggelegen St. Martinuskerk (1860-1862) in Vijlen).

Beneden passeert u een vervallen schuur en loopt u RD de veldweg door het weiland omhoog

8. Beneden verlaat u bij breed ijzeren hek via draaihekje het weiland en ga dan aan de rand van Vaals bij de ingang van het kerkhof en rechts staand groot wegekruis meteen L (geel) holle veldgrindweg omhoog.

(U kunt hier een kijkje nemen op de begraafplaats waarop de oude Joodse begraafplaats van Vaals uit circa 1750 ligt. Er zijn nog 16 grafstenen bewaard gebleven, waarvan de oudste uit 1755. De steentjes op de grafstenen worden achtergelaten door de bezoekers aan de graven. De joodse begraafplaatsen worden aangelegd voor de eeuwigheid tot de wederopstanding der doden in de Messiaanse tijd zoals de joodse profeten voorspeld hebben. Als u boven bij de Joods begraafplaats en het knekelgraf door het hek gaat, dan bent u weer op de route).

Boven, waar u rechts bij het eerste hek een deel van het oude Joods kerkhof ziet, wordt de veldweg een dalende veldweg. Na 300 m, bijna beneden, gaat u R (rood-geel) het trapje omhoog en volg het pad gelegen tussen beukhagen omhoog. Steek de doorgaande weg over en loop RD (rood/groen) het asfalt- voetpad omhoog met boven links de afrastering van het park van het voormalige Camillianen klooster De Esch (1908-2007)

(Nu museum Vaals met een collectie die bestaat uit meer dan 200 heiligenbeelden die stammen uit de periode 1850-1920. Zeker eens bezoeken).

9. Aan de 3-sprong bij zitbank gaat u R omhoog en steek RD via houten voetgangersbrug de doorgaande weg over. Negeer meteen na brug zijpaadjes. Aan de T-splitsing in Vaals gaat u L de asfaltweg omhoog. Boven aan de T-splitsing gaat u R omhoog. Aan de kruising gaat u L (De Lange Akker). Negeer zijwegen links en volg de dalende weg die naar rechts buigt. Aan de T-splitsing gaat u L (Ceresstraat). Voorbij zebepad en bij verkeersspiegel gaat u R (Wolfskuilenweg) omlaag. Negeer zijwegen. Na bijna 400 gaat u beneden aan de kruising bij trafohuisje L (Vaalsershaagweg). Na 200 m komt u weer bij de gezellige taverne, de sponsor van deze wandeling, waar u binnen of op het terras nog iets kunt eten of drinken.